ԱԶԳԱՍԷՐ

ՅՈՍՈՒՄՆ ԱՌԱՆՑ ԶՕՐՈՒ ՆՐԴԱՆՈՒԿ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ, ԲՆԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԳԻՏԵԼԵԱՑ.

ՀԱՏՈՐ Ա. ԹԻՒ 5. ԿԱԼԿԱԹԱ 1845. Սեպտեմբեր 13.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ.

ԿԱԼԿԱԹԱ.

Թիւ 4 Ազգասիրումն գրածնիս մէջն հարեւանցի յիշած մեր ազգի մեծամեծ վնասներէն, որ ստորահետպայ Զմիւռնիոյ յաղագս 3 էն հրկիզութեամբ. Երանի ազգայինն այլեւս մէջն անդէն գրանձնան հանճարաւոր կինէին եւ ոչ ու երբ. բայց ասեմ որ այժմ Զմիւռնոյ յառաջագըբով խնայկնցա. որ փոխանակ 1000ի. 2500. սանեց առ երկրոյ այրելէ, եւ մայր եկեղեցա, եւ այսպիսի ուսումնարանի հետ մեր չափ յուսալի Արշալոյս Արարատեանի հինգ հատոր ատենն եւ այլ երկէր. ինչ՞ ասորարագու եւ այլասի պատահմանք միսի համարելի այս. որ ամեն բարնից ապասութեանց չարժամ. Մինչ յու ի սաստ գնամամբ չէ մեր ազգայնոց, այլ օգնականութեան խնդրեցի համարոյ՝ որ կարողանանք մեր խնդալի երգոց եւ քերթ՝ որ ներկայ բացօթեայ են մնացել, զոնէ մեր ծախքի սակս անպատուութեան Հայքենասիրանիւ Ազգ. եւ այլ ազգերի մարդասիրութեան տուրքն եռանդասիրութեամբ եւ օրհնութեամբ ընդունում. Մեր խնդրանաւորք ամէն թիւղ մէջն մուտք երեւակայի այնքան մնասոյ գերմանելոց լոց եւ ներքութեան, եւ մէջն մեր յայտ որոտում զնի թէ ինչքան նայս ծնողի. անս արտասուքն աչքերից դողալ գլխմնա. Բայց ներկայ արտասուք կը աղաչչանիմք, յուսալից եւ ապաւինի արարիչակը կարօտ՝ որ ասցոս օգնեմք.

Պարոնայք Մկրտիչ Մ. Ցոմհանն. Ա. Դավրաման եւ Թ. Խ. Աւետում Մանն ձեռնարկու ազգասիրութեան հոգւով երկաթեով չվճարելական յօրինեցին. մեն եղրն՝ վասն Մարտիկի անուան առատաձեռնոյ. եւ Մանն՝ յառաջ վասն Արշալոյս Արարատեանի համար. կողմնակիցութեամբ մերանձնայքն ազգասէր օգուտ առատաձե-

ու մահ, և նմին ազգս չնաշխարհիկ որբ-
նակին ուղղափառաց միաբանութեան եւ հե-
տեւէն որպէս ազգ՝ անտերպարս ազգին
Աստուծոյ օրհնութիւնն կատարեսցի ։
Այլ կամեցայ ևս առ քեզ ուղարկել մի-
ոյ գրեալ Գրիգոր Ճեւքէ, կամ Աւրա-
րանն ունի Ընկերութեանն անխառնութեան
հաւաքման անցին ։ Այլ կրկնեմ ասել՝
համայնիցն երկու մակ սաւած կլինի ։

Շատ շնորհակալութիւն ունիմ կիրա-
կէի մեր ժողովոյն 'ի Նաւարին կողմ
բարեաց՝ Տէր Յովհաննէսի խաչերին
[illegible] և ասացեալ իւրեանց
գործողութիւնն 'ի մերոյ յաւիտենա-
կան երջանկութեան ։ [illegible]
[illegible] հեռանալ
[illegible]
'նկարագրեաց մեր Զմիւռնիոյ եղբարց կր-
թեալ վիճակ և [illegible] և նոյնպէս
[illegible] շարժեց [illegible]
և [illegible] ։ Մեք [illegible]
վանականին [illegible] և
[illegible]
[illegible] որ [illegible]
[illegible] բայց [illegible]
եղբարց համար [illegible]
յաւիտենական շնորհաց ։

ՄԵՆՈԹ․

[illegible]

Տէրութիւնն մեծին Բրիտանիոյ կա-
ռավարութեան [illegible]
[illegible] Սալթ Ա[illegible]
[illegible] Մեքսիկոյ [illegible]
[illegible]
[illegible] Հնդկաստանի [illegible]
[illegible] Սուէզ,
Եգիպտ․ Բոմպէյի, Մէյսոր․ Մադրաս,
Կալկաթայ, Պինանգ, Մելպուրն ;
Սիդնէյ․ և Մալթայի կղզիներն Հո-
վանաւորի [illegible] Զանզի ․ Մալթա

և 'ի [illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Երկու [illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
'նոյ միջոցաւ․ [illegible] մին
երկաթի [illegible] այժմ, որ
[illegible] Զմիւռնոյ․
[illegible] Զմիւռնոյ մերձ 22 մղոնաւ
թէ երկու [illegible]
[illegible]
որ [illegible] Զմիւռնիա [illegible] ։

Դիւրութեամբ [illegible]
[illegible] Վենետիկոյ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ընծայել․
և [illegible] Վենետիկոյ [illegible]
[illegible] որ Դիւրութեամբ ընծայեց [illegible]
[illegible] և որ 'ի [illegible]
Տաճկաստան [illegible]
[illegible] մի [illegible]
Վենետիկ [illegible] ։

ՆՈՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ․

Զինչ [illegible]
[illegible]
[illegible] որ [illegible]
[illegible], [illegible] և [illegible]
[illegible] 25․
[illegible]
[illegible]
[illegible] 11․ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] որ եւ մի-
ջոց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։

գերմանիոյ Ոստանգարդիցն որ լուր հասաւ․ թէ երբ Մարգարիտ Ռուդհարդ անուն կինն մահու վճիռն ընկալաւ և դահիճն առ ին վերցուցել էր որ զլուխն կտրէ, յանկարծ մին մարդ մեր մօտ այլուր ձեռքին պատուանելովն նե պատասխանի մէջ, գոչելով՝ սպասէ, սպասէ․ Դահիճն կուռն թուլացուց, և մարգարիտն կանգնեց ծիծաղելով․ Գործակալ կինն կարծումէր ներողութիւն էր գտել․ բայց Մողէս չէր, այլ իւր Հօր մին հին ծառայ․ հաւատալով որ բանն յետ գձգելով կարելի էր մին Տօր գտանել իւր հին Աղի գանձը համար՝ այս բանս արար․ էհւ ժամու․ յաւ կացաւ այն պատահարօ վերայ, յետ այնու կրկին շուրեց Մարգարիտ և Արդարութիւնն իւր յանթացքն յառաջ տարաւ․

Արշաւ իմը գրել, որ Գոմոյեռ գետն շատ յամալել․ և ջրից եւ, երկկոզ չկայ․ փոխտաուխան ժողովս լեզն հաւաքելոյ վերայան․ և ամառնին որ ասոխս շատ առաւ ըրնձի հանեց պետի գանձն․ բայց լեզուն ասպականելոյ գրեթէ բառ մեծի մասին, և շատ կղակապարձ իւրեանց անխապամն կեամ յակին չին գտանելոց․ Իւ․․․

ԱՆԳՂԻԱ․

Լուր թէ Թագուհին Անգղիոյ հանդերձ իւր Աւագայազուն Ամուսնով պիտի գնոյ Գերմանիա իւր նախահօրց երկրին այցելութիւն․ Կրանք թէ մին դէպ այս կողմերս եւս գայր, իւր բարեկաթիւն Հայաստանեաց կարօտութիւնն լսուցանելոյ համար․ և նոցա օրհնութեամբ վերադառնայր․

Դորին Բրիտանական Մեծութիւնն իւր և իւր Աւգոստափառն Ամուսնոյ կենդանագիր Պատկերքն, երկու անգղիացին ընտիր կաւք, և զանազան յախճապակի, այսինքն (Պօրցելէն) ձևակերտուածք ուղարկելոյ ընծայ Դորին Կայսերական Մեծութեանն Ռուսիոյ․

Իմամ Մասկաթոյ չորս հասարակաւորն ձնուանք սուաջին անոակ արաբի ձիանքոյ ուղարկել Անգղիացւոց Դշխխոյին ընծայ․

ՍԿՈՎՏԻԱ․

Սիրուն որհեստական յառաջադիմութեան ժողովքուն զգուշաւոր քննութիւնոյ լինում՝ 'ի վերայ պատկերոյ առան կուռսանաց, որ պետի փորտղելին վասն ամի Տեառն 1845—46, գործ ընտիր պարոն Յակոբ Էկֆօրտ Լաւլոյ․ որոց վերայ վճռել դձեցին․ և մին վիճակն եւ պարոն Նշարէգի 'ի կողմանէ Մեծ․ Տոյն․

ԱԼԺԻՐ․

Ֆրանսայաւ-Դերքուկր անուն հազարապետն՝ քաղաքութիւնոյ որոյ՝ Սլքիրաւ արեւմտեան կողմերն դեպրս առաջնալ ունիս մերձ 800․ Արաբան արեւ մին տեղի ծածուկ Օվլէդ Ռեան առաջնալ մին ցեղ կեր, մեջս աղստանը, որ երեքը Ֆրանսայս Տէրութեան չէր հնազանդել․ սոցա յետուայց ընկենլով Հազարապետն փախչում մայ դէպ 'ի արերի ծաղեցն, և հրամայանց որ չոր խոտի խուրծ կամ կապոց փակեն դձին ծակի դուռն․ Մին քանի անդամ մաւխ ասելն յետ՝ ապա մին Գաղանուասոց ազգերում սախտո․ Արաբանին հրացանան արձակում՝ սոցա վերայ․ քանզի մորնևրում դրկեաձան եկել որ պետի նահատակելին․ Ռուսաի և մի քանի կնանիք եւ՝ որք կամենանային անցին դուրս գալ և փախչել իւրեանց մորդկանց և ընտանեաց ձեռքաւն մեռան, որ մի գուշէ թէ պիտի արարական առ ըզ մահից․ Հազարապետի հաւատարթիւնն անսանայ մինչ 'ի դեշեր, եւ

ուեղի ոչ՝ վասնորոյ հրամայուեցաւ որ շատ վառուած խրձեր գձեն ներս, և առ վաւ մերձ 800 ոգի կիսախորովեալ առեալ ազատուեցան ։ Մ. Տայմ.

Իրաւ է այս լրատուական Ժամանակացն՝ այսպիսի գազանութեան անգթութիւն երբեք լսուած չէր. Դաղղիացւոց Տէրութիւնն բոլոր Ալժիր առնուլ տայր լաւ էր, քան թէ այս վատահամբաւութեան կրէր ։

Մին ալ, որ վերջին թղթաբերի փակարանն իւր վերայ բարձած ունէր տուաւ փախաւ. անտարակոյս ոչ ոք չկարաց բռնել զնորան ։ Երևի թէ ուղեկեալ կարդալ գրել սովորել, որ բոլոր ընթեր պատուհասաւորներն՝ Արաբերէն թարգմանի ։

Սկովտիոյ մին հարստատ երկրագործ իւր հին մշակին դարբնոյ տալէ, պատճառ որ նորա կինն մշակաց երէկ սափորով ։

Զ. Պոլիս, 18 Յունիս 1845 ։

Հինգ օրով յառաջ ամենատարաբախտելի հրկիզութիւն մի պատահեցաւ ի Զմիւռնիա, որոյ նման երբեք չէ երևացեալ յաւիտեան, և յուսամք ի Տէր երբեք եւ չերևայ ։ Զմիւռնիոյ մերձ կէսն մոխիր և փոշի դարձել ։ Հրկիզութիւնն խաղեր մի չնչին բանից պատճառեցաւ. մին Գրիգ ձուկին էր ապայխուեալ, աստի պատահարար տունն կրակ առաւ, և ապաքէնեւ սոյն տունն փայտէ էր շինած, որպէս և մեծի մասն Զմիւռնիոյ տներ, վասնորոյ կատաղի կրակն մի գիշերի միջում տարածեց զինքն քան զկէս մասն քաղաքին ։ Հոյսոց բոլոր թաղն մոխիր եղև. 1800 գերդաստանաց միայն երևոյն հինգ տունք մնաց այս աղետալի հրկիզութենէց, և ի սոյնս տան և հինգին միայն օրինաւոր կացութեամբ են ։ Թուրքաց միջից 300 տունք այրեցան ։ Հայերեց յետ՝ որ միանգամայն սրբուեալ քաղաքի միջից

Ֆռանկներ են մեծ մասն կրակի, և յետ սոցա Գրեքացին ։ Կհաշուին որ բոլոր տունք Զմիւռնիոյ էին 30000 ։ որոց 10000ն այժմիկն երկրէն մին կարելին անհետացեալ եղել ։ Բայց սրտմորուաբար երեւած մասն հարստացոյն մասնն էր ։ որոյ գերելցիկ զտ քանանին և մեծագոյն քաղաքներն եղեկցան, ուրեմն պիտի համարենք թէ Զմիւռնիոյ կէսն չի մնացել ։ Փռանկաց քաղչէն ։ յոր մեջ ամենայն տեսակ Եւրոպիոյ ապրանք էին ծախեան, ներկայ մին կոյտ մոխիր ։ Նա Բուժա եւ ըսակեան ։ երեքտասնեակ մինչև Զմիւռնիոյ հեռի ։ և գիշերն 10 ժամէն պատ մի գնացի մի բարեկամի հետ, որոյ տանն էի ընակեան ։ Ար՝ ի ակնատես լինել այս աղետալի հրկիզութեան, և ողորմականութիւն տալ նմա կարելոր լինէր ։ Հրկիզութեան ժամանակս մի փոքր աւելի մարդկային չար ընութեան ։ սարսափանաք մարդիկն և ընտանիքն (կուլեր) անչափ վարձ էին պահանջում վասն ապրանք և ամենայն տեսակ ապրոյ իբրանցէն մարդ մին մաչիլ էր պահանջում վասն մի մի անցում ընտ. կեղբյս Սովորաբար կրակն կրկին օկէլայ Գողերն եկեալ առն մաս՝ որպէս յանձ ։ կարծեմ ոյժն այս մարդկանց արդարն լինի, որ ինչուառութեան մասնակցաւ նորանն, որ իւրեանց մնացածի պահանջմանքն առեն և փող վասնն ։ Երբ վեր էի զալում Բուժայ յանդէպ քաղաքն երկնեցուցանէր զարհուրելի տեսարան ինն. Քաղաքն ամենայն այնպէս էր տեսարանն, որ երբէք չեմ մոռանալ, և ոչ ով ոչինչ անկարելի այնպէս զարհուրելի տեսարանն չի կարող անմեծ, քայց ի թուրքաստան փայլակն սաստիկ ձայն համեմատ ճայթմանն, անհամար անէք կրակիմանն, և յայտ կայն թօթափել ղաստմնն ընկամանին

գրաւչէն։ Մարդիկ և կանանիք իւրեանց անկողնին՝ այրինքն ՚ի չէն բարձած քաղաքէցն փախմունքն դուրս. և ամենք նա քեւն բարձած անասնոց քշելով դէպ ի խակոր դիտաւորքն հրկիզութեան գաղաթէց մաւս որէն կէսօրին ՚ի մեծին գարձու ցամքելով միջոց տանուկ ատաչափ ջիւանիս հեռ մեան, և մեծ երկու բարբառիւ թշուառութեան աղաղակ առեալ՝ Երուսաղէմի փախստականքն փրկուէին. այնպէս ՚ի իւրեանց կեանս. Տուն և եկեղեցին Սուրբ անուամբ որ ալքա մեծ զանգան աւուր որ սրբութիւն ժողովին վառ այս աստուածոց թշուառութեան մեղմացուցանելոյ, որ այս տաճարի սրբատեղի մասին յետին չքնաղ սրբութեան և գեղեցկութեան մէջան բոկէլ։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ԿԱՆԽԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Ղուկասու ԺԹ. 41-42.

Երկնային էր մի հին ժամանակաւոր Երուսաղէմի զգեստ, որ երկու տարէն ի հետ շատ զարդարանքներ բնութիւն էր ամէն նորա, գեղեցկութեան և զօրութեան տարր աւր մեծագործութեան, և հրաշալիքներ աստղերացոյց միջոց սրբազան փառ գիր չափաւ։

Այն քաղաքն, որ նա անձամբ փակէ անք մեծութեան գործութեամբ երկու կեան։ Ասացեալն էր իմ ծառայն, որ յիշեալ ամենց հետ չարչարանքներ մեծամեծ, վասնորոյ ձորոյ, գրգռելէ և գաւառին խորհրդով. Այն առաւօտ աւանն և մի ժամանակին հեռ որդւոյն դիտաւորաւ, և տարոց որ չորս գեղէր էր ոչ ըն չէր կարել պատմութեան անմահական ցաւոց խորհրդոյն. խօսքերն նա շատ վասնզի աւուրին երևնան։ Այս խորհրդակցութեան անմահացեալ խոհական մեծամեծ նորա, ոչ թէ խօսքերն աղէտականդ մեծոյ՝ այլ ըստ գաւառին թէ կենացանելոյ աղօթիւ։ Այս ընթացքովն յառաջազոյն արգելի որ առաջինն դեղթութեան սահմանեցել եւ. Այն ժամ և թագաւորն անցնէրէն ըստ հին անգէն ամէնք քաղաք, և տեսեալ աղետալի կերպ ժամ։ Եւ որ գործ թէ կարծեցաւ կատարելապէս փրկելի էր ցաւոց և մեծապէս նշանակեն վերացելոյն։ Եւ

ըստ որ մեծայն կենդանի, բայց ոչ ինչ չէր յառաջոյն տուած, և նա ցաւոց պանդուխտաւոր էր. խոցեր առ իմ ցանկալի բոլորին մէջոց քաղաք որոց մեծ մեծագործ. ջիւ մի ժամ էր ոմ քանի բարեկամաց հրաւիրեալ անձին, որք իւրեանց խոկ ծնող ոչ անձին կորուս փորձ փորձեցին որ վերիացանեն, այլ դիտացելն։

Երբոր ողբացն բարեպաշտական հոգի զմենայ առաջինոյ նման չէր։ Սա նա մեր ծառայ էր, որբոց կոչմանդրով և յաղթանակով ի տանիքման էր առաջին յաղագաւոր կամ Երուսաղէմին։ Դառնացոյց սոսկալի նա մեծագործութեան բերել երկու ժամ աղօթելեցոյց և հասիւ թէ մին յեթեն բուն եհաս որ ամենայն մեռայն հետ ժամ։ Երկրորդ որն կիքին վերջինցի, և նորքորմութեան փոքր ինչ զօրաւոր եղև։ Երբոր որն հրաւէրք մեծերար զեղէր անցկացանելոց յետ վերանին փորձեց և տեսայ որ նորգործութեան տեղեկ նորա այսր քառ որդւոյ մահու յառաջ յան գթու թեան։ Այս կեղակե ութ կամ տասներ չարչարանաց մեծերէկ ներգործութեան որպես որ յաւելեալ և գեղեցկական զոհն պանծալեալ միջոց ծրկու հրաշաբանաւ այլ նա զանդէսաւորաց ամբողջ յենայ։ Յիշէլոյ արժանի է այն՝ որ այն հրեշտակք մեծամեծ միջնոյն՝ որ յառաջ ողջագան ձերց կան էր՝ հասաւ մինչ ՚ի մի քաղաքը ժամու։ Զինա առաջնորդին քաղաք որ նա մեծերեալ և նոյնն վերջ տարբեր յետ այլ նա հենգոր պատճէն։ Թէպէտ այս միջոցի կատարելագոյն առաջնորդ տարերջ ամեն մեր հրեշտակապետին թողոց։ Եւ յերկրպագեալ թէ հեռ փառոյ, որ առաջնական հաւատալ թէ մեծագործութեան կատարելապէս բոլորից նորա իւր ամբողջն։

Զարդար էր մին աւրիշ հնգու ծոր հատեալ բայց երեքին վերն յեղածս մարդկային աւաղէ։ Սա ունէր մի մեծ ուրայ կորուսել աստուծոյն և մերձ կորեն, որ կոչեր ամենայն միջև իւր տաճարին վեր։ Սա եհաս մեր հրեշտակացն և ուղեց որ իւր աւուրքն վերջ կայ։ Մեծագործութեան յառաջ վերկեցաւ, և գթութեան էր՝ որ երբ հեր անդին անդրադարձ ընդ եւ լինի, ուսուցն կորեն։ Վասն որոց տեսաւ փորձ դնել և ամենայն ծերանանոց այնպէս երեւեցան և բարեպաշտելեն որոշեալ զամենայն բայց յորոյ պատմութեան մեր զարմացութեան և յոյժ ՚ի գերն էր. երբ հրեշտակն ասուդ որով մին պատճառ աւուրս՝ ընդ մեր բողոքեալ յարգարանաց հրեշտակապետին թողոց։

Պակասեալ կարծեմ և այլ երկու դիպուածոյ։ Սաղմոսներ էր մին Երեխայ ինն տարեկան, որ ձեռք ժամանակէր պատմութեան հանդիպեր թէ մեղաւորէր, որ մեծապէս մեծագործութեան ապաշխարութեան գործոյ։ Նոյն տարի մեծն չէր հալածեալ, սուրբ թէ արդեօք մեծագործութեանց բանտ աղքատ, թէ մեծ գեղեցիկ։ Որ մի և նոյն ժամանակաւ մարգարէին։

Դիտաւորեան յառաջութեանց գործոց՝ արդեան հասման լիճ ըննելոյ, որ թէպէտ մարդիկ տառերքն կամ կրակաւնոյն այսր, գթութեան ՚ի դիտաւորն և շատ խելօք վարդապետաց, ասելոյն չէն կարող անձանձր գործ անել նոյնն, եթէ իւրանցեալ չունենայ բարեպաշտ զօրաւ—

[illegible]

ՏԻԵԶԵՐՔ Ի ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՄԱՆԿՈՑ։

[illegible]

[illegible] զոր հաւատարապէս ամենեքեան վայելել կարեմք։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Աշխարհագրութիւնս այս [illegible] … [illegible]

Շ[illegible]

Վենետիկ [illegible] 1838 [illegible]

[illegible]

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Արարատեան Ընկերութիւնն ուրախալի յայտնել որ իւր խնդրոյ ծառայութիւնն մեր Պատուելի Հասարակութեան բարեգործ ընդունելութեան և համակրութեան հանդիպեցաւ մինչ այս երկրորդ Սուրհանդակութեամբ ։

Ահա հասի Ազգային հոգւով ստորագրել Ազգայնոցն հանդիսաւոր կարող է իւր անունն ու գործերը առ վերատեսուչ Տպարանիս ։

Թէպէտև մինչ այս երկրորդ ստորագրութիւնն Տպարանիս անմտական ծախուց մին չորրորդ մասնիւն եւս բաւական չէ նման, սակայն Ա. Ընկերութիւնն դեռ եւս հասարակաց օգուտ և յաջողակութիւննա ... անոր գին հաստատել վասն Ազգայնոցս ։

Տարեկան Ստորագրողաց	24 Ռուբլի	
Վեց ամսոյն Ստորագրողաց	16	"
Եռամսեան Ստորագրողաց	[illegible]	"

Եթէ որ ոք անձն կամենայ ստացողին բան ասել, իւ յարգանքներ տողին պիտի տայ՝ Զ. Անոյ ։

Արարատեան Ընկերութիւնն որոշեց իւր ... կարգել գործակալս ի տեղիս անդր ... նորա ազգայնոց և ... Ազգայնոցս ։

Ի Ազգ և Պարոնայք Յովսէփ Յարութիւն Գաւառէնա. և Գէորգ Եղանէգ ։

Ռոստով	Գրիգոր Սարգիս Մանուկ ։
Պետերբ.	Ընտան Յ. Անտոն ։
Մոսկուա	Սամսոն Ընկեր ։
Աստրախան	Սարգիս և Մանուկ ։
Քեռուբե	Խաչատուր Ճիգարեան ։
Ղզլար	Աղամալ Որդիք և Կօ.
Նուխի	Մէկ Յ. Աւետամով ։
Շամախի	Գաբրիէլ Մուրադեան ։
Էջմիածին	Խոսրով Մելիքեան ։
Շուշի	Յովհաննէս Մ. Զոհրաբեան ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Աշտարակցւոց Ազգայնոյն համար արարեալ ստորագրութեան Ներքոյ յիշատակեալ Մերայգին և Ճշմարտի Պարոնաց ազգասէր և մեծագործ ... Արատ 31 ... ընծայաբերութեանց ... թիւն հոգեւոր բարեգործութեանց Անուամբ, զոր բարեհամբոյր յիշատակել ի Ներքոյ Արարատեան Ընկերութեան մեծագոյն շնորհակալութեամբ ։

Պարոնայք Ա. Գալուստեան վասն ...

Բարեկամն — — — —	150
Կարապետ Լ. Նորէն Մինչ Աքսէր —	5
Յովհաննէս Աղաբեկեան — —	150
Յովհաննէս Աւագեանց — — —	50
Մանուկ Թորոսեան — — —	30
Եղիշէ Աւանեան — — — —	25
Գ. Ա. Կրայէ — — — —	25
Թումբէն Շուքուր — — — —	25
Մ. Գ. Կոհէն — — — —	10
Սրբ Գասպար Զոհրիկ — — —	30
Գուրգաճրին Դատ — — — —	25
Սամուէլ Մեիթ — — — —	25
Իգնաթիոս Քուրդ — — — —	25

ԿԱՅ ԾԱԽՈՒ

Մէ դոյզ նոր մեծ Թատրոն Հայկական ... ի Կ. Նիկողոսի. որոյ գինն է. 80.

Եւ Յատուկ Ընտանեաց Բառարանն Կ. Նիկողոսի՝ ... հատոր նոր կազմեալ. գինն է ———— 25.

Կամեցողն կարող է գնանել պատուէր առ Վերատեսուչ Տպարանի Ա. Ընկերութեան ։

Ըստն ու ... և ազգասէր Պարոնք, ... մեր Մոսկուաբնակ, և Քաղաքի Ընտանիքեան, Հոգեւորական, և Հայկական ... ծանուցանում ... ։

ՀԱՆԳԻՍՏ

Մեռաւ Յարութիւն Յովհաննէս Սարգսեանց ... ի 11. ամսոյս ։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ։
Մ. Գ. Թումանեանց վերատեսուչ ։